

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoCsp/20/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317205700
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5317205700.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtna 48, P. O. Box 205, Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: T. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. č. XXX, o zaplatenie 1.731,41 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 9Csp/73/2017-71 zo dňa 1. októbra 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n**
e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Čadca (ďalej aj „súd prvej inštancie“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal voči žalovanému uloženia povinnosti na zaplatenie sumy 1.731,41 eur s príslušenstvom titulom poskytnutého úveru na základe zmluvy o vydaní a používaní kreditnej karty S., V. ďalej len „zmluva“ (výrok I.). Žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal (výrok II.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi pôvodným žalobcom, za ktorého konala obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a. s., a žalovaným vznikol na základe žiadosti o aktiváciu pôžičkovej Quatro č. 0041062013, ktorú žalovaný podpísal dňa 20.11.2011 a pôvodný žalobca dňa 24.10.2011 právny vzťah, ktorého charakter posúdil okresný súd ako spotrebiteľský. Pôvodný žalobca v uvedenom vzťahu vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, ktorá skutočnosť vyplynula z obchodného registra. Pôvodný žalobca preto spĺňa definíciu dodávateľa podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z. z.“) a § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Žalovaný bol v žiadosti o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro identifikovaný svojím menom, priezviskom, rodným číslom, číslom občianskeho preukazu a bydliskom, teda údajmi fyzickej osoby nepodnikateľa, preto on zasa spĺňa definíciu spotrebiteľa podľa § 2 písm. a) citovaného zákona a § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka. Žiadosťou o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro podpísanou žalovaným dňa 20.11.2011 a pôvodným žalobcom dňa 24.10.2011 mal súd prvej inštancie za preukázanú výšku predschváleného úverového rámca 900,- eur pri štandardnej mesačnej splátke vo výške 30,- eur a zmluvnom úroku vo výške 1,9 % mesačne a 22,8 % ročne. Výpisom z pôžičkovej karty Quatro žalovaného bola preukázaná výška úverového rámca v sume 900,- eur, štandardná úroková sadzba vo výške 1,9 % mesačne a 22,8 % ročne, štandardná splátka vo výške 30,- eur mesačne. Porovnaním údajov v žiadosti o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro a výpisu z pôžičkovej karty Quatro žalovaného bolo preukázané, že žiadosť o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro

ako návrh na uzatvorenie zmluvy bola akceptovaná bezo zmien, na základe ktorej skutočnosti bola pôvodným žalobcom a žalovaným platne uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere. Zo žiadosti o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro vyplynulo, že zmluvné strany viazali vznik účinnosti zmluvy na splnenie odkladacej podmienky (bližšie viď časť V.), keď účinnosť zmluvy bola viazaná na vydanie potvrdzujúceho listu a doručenie PIN kódu klientovi. Súd prvej inštancie vyjadril presvedčenie, že použitím spojky „a“ v dojednaní odkladacej podmienky mala účinnosť zmluvy o úvere nastať až za kumulatívneho splnenia oboch uvedených skutočností, a teda vydania potvrdzujúceho listu a doručenia PIN kódu. Existencia potvrdzujúceho listu, ktorý podľa žiadosti o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro má tvoriť jej súčasť, v konaní preukázaná nebola. V tomto smere žalobca nepredložil žiadny právne relevantný dôkaz preukazujúci vydanie potvrdzujúceho listu. Jeho vydanie nevyplynulo ani nepriamo z iných v spore preukázaných skutočností. Tým, že nebolo preukázané vydanie potvrdzujúceho listu, nebolo preukázané ani nadobudnutie účinnosti zmluvy o úvere medzi pôvodným žalobcom a žalovaným, v dôsledku čoho je každé plnenie, ktoré niektorá zo strán podľa tejto zmluvy dostala, plnením bez právneho dôvodu. Žalovanému z neúčinnnej zmluvy nevzniklo právo požadovať od právneho predchodcu žalobcu poskytnutie úveru a žalobcovi, resp. pôvodnému žalobcovi nevzniklo právo na splatenie takého úveru podľa v zmluve dohodnutých podmienok. Plnenie, ktoré pôvodný žalobca žalovanému poskytol a žalovaný ho prijal, je plnením bez právneho dôvodu a nárok žalobcu na jeho vydanie od žalovaného nie je nárokom z titulu čerpaného úveru, ale nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, t. j. žalobcovi prináleží voči žalovanému požadovať plnenie iba toho, čo sám, resp. pôvodný žalobca plnil, a to bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov. Podľa výpisu z pôžičkovej karty Quatro predstavovali výbery uskutočnené žalovaným sumu vo výške 1.030,- eur a vklady spolu sumu 1.187,- eur. Žalovaný v prospech pôvodného žalobcu uhradil teda celú výšku ním vyčerpaného bezdôvodného obohatenia. Z uvedených dôvodov preto súd prvej inštancie žalobu žalobcu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Aj keď bol žalovaný v konaní v celom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/), žiadne trovy mu nevznikli, preto mu okresný súd nárok na ich náhradu voči žalobcovi nepriznal.

2. Proti uvedenému rozsudku žalobca (ďalej aj „odvolateľ“) podal odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Súdu prvej inštancie vytykal nesprávne skutkové a právne závery o neplatnosti posudzovanej zmluvy. V bližších podrobnostiach uviedol, že nesprávne je zistenie súdu, že k vzniku zmluvného vzťahu medzi právnym predchodcom a žalovaným nedošlo. Už zo samotného označenia predschránený úverový rámec je zrejmé, že tento bol určený už v čase podania žiadosti o úver žalovaným so základnými parametrami úveru. K prijatiu žiadosti o úver žalovaného zo dňa 20.11.2011 došlo medzi právnym predchodcom žalobcu dňa 24.11.2011 bez výhrad a dodatkov. Zmluvný vzťah založený úverovou zmluvou tak vznikol riadne a platne. Zo všeobecných obchodných podmienok taktiež jasne vyplýva, že zmluva vzniká akceptáciou zo strany banky a potvrdzovací list preto nie je dokladom preukazujúcim vznik zmluvy. Keďže úverová zmluva ako konsenzuálny kontrakt bola uzatvorená riadne v písomnej forme, úver žalovaný čerpal, čo bolo preukázané a žalovaný to nerozporoval a zmluvné strany sa riadili zmluvnými dojednaniami v záujme zachovania a naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov úverového vzťahu, nie je možné úverovú zmluvu označiť za absolútne neplatný právny úkon. Na podporu správnosti svojich názorov poukázal odvolateľ na nález Ústavného súdu SR z 1. apríla 2015, sp. zn. I. ÚS 640/2014 zaoberajúcim sa otázkou platnosti právnych úkonov vo väzbe na ich znenie, tiež na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 13.06.2019, sp. zn. 5Co 61/2019.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok na základe odvolania žalobcu v rozsahu a z dôvodov daných ustanoveniami § 379, § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Po oboznámení sa s obsahom spisu a s odvolaním napadnutým rozhodnutím prvoinštančného súdu odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne. Odvolací súd (v súlade s vyššie citovaným ustanovením § 387 ods. 2 CSP) sa v celom rozsahu stotožňuje i s odôvodnením jeho rozhodnutia. Z ustanovenia § 387 ods. 2 CSP vyplýva, že ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd k uvedenému ešte dodáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003, sp. zn. IV. ÚS 115/2003). Judikatúra ESLP tiež nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia.

7. V danom prípade okresný súd vykonal dokazovanie v prejednávanej veci náležitým spôsobom, v potrebnom rozsahu a spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania, umožnil stranám sporu realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu strán, ako aj meritum veci. Odvolacie dôvody žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnené, pričom zároveň nezistil ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie po vykonaní a vyhodnení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré je dostatočne podrobné, ale i jasné, zrozumiteľné a logickým spôsobom sa vysporiada so všetkými relevantnými skutkovými i právnymi otázkami a aspektmi, a teda spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP.

8. Z obsahu odvolania vyplýva, že žalobca v odvolaní namieta odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia.

9. Uplatnený odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie, je nesprávne, t. j. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, prípadne zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti.

10. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že žiaden zo žalobcom uplatnených odvolacích dôvodov nebol naplnený.

12. Základný dôvod, pre ktorý súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu (výrok I. napadnutého rozsudku), bola skutočnosť, že zmluva o úvere medzi pôvodným žalobcom a žalovaným nikdy nenadobudla účinnosť. Žalovanému z neúčinnnej zmluvy nevzniklo právo požadovať od právneho predchodcu žalobcu poskytnutie úveru a žalobcovi, resp. pôvodnému žalobcovi nevzniklo právo na splatenie takého úveru podľa v zmluve dohodnutých podmienok. Plnenie, ktoré pôvodný žalobca

žalovanému poskytol a žalovaný ho prijal, je plnením bez právneho dôvodu a nárok žalobcu na jeho vydanie od žalovaného nie je nárokom z titulu čerpaného úveru, ale nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka.

13. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie na základe zisteného skutkového stavu správne posúdil uzatvorenú zmluvu medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným ako spotrebiteľskú v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. Uvedená skutočnosť v konečnom dôsledku medzi stranami nebola ani spornou. Vychádzajúc zo znenia záverečného bodu čl. V. žiadosti o aktiváciu pôžičkovej karty Quatro, súd prvej inštancie dospel tiež k správne právnemu záveru, že k nadobudnutiu účinnosti vyššie uvedenej zmluvy nikdy nedošlo, pretože táto bola viazaná na splnenie odkladajúcej podmienky, ktorým bolo vydanie potvrdzujúceho listu a doručenie PIN kódu. Potvrdzujúci list mal byť pritom súčasťou žiadosti/zmluvy. V spore žalobca nepreukázal vydanie/doručenie potvrdzujúceho listu žalovanému. Takýto dôkaz v konaní predložený nebol. V intenciách uvedených skutočností sú preto správne úvahy okresného súdu, že plnenie, ktoré pôvodný žalobca poskytol žalovanému, je plnením bez právneho dôvodu a nárok žalobcu na jeho vydanie od žalovaného nie je nárokom z titulu čerpaného úveru. Keďže zároveň z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný už žalobcovi poskytnutú istinu úveru vrátil, neprichádza v úvahu ani uloženie povinnosti na zaplatenie čo i len časti žalobcom uplatneného nároku. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou argumentáciou žalobcu o prílišnom formalistickom posúdení vzťahu okresným súdom, pretože znenie listinných dôkazov predložených samotným žalobcom je v uvedenom smere jednoznačné a určité. V konečnom dôsledku uzatvorená zmluva je formulárovou, jej znenie bolo plne v kompetencii žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu. Pokiaľ sám jednoznačne a výslovne uviedol, že účinnosť zmluvy je viazaná na splnenie odkladacej podmienky, a túto sám nesplnil, nemožno potom v postupe súdu prvej inštancie vidieť „nenaplnenie legitímnych očakávaní žalobcu ako účastníka úverového vzťahu“. Odvolateľ ale má pravdu v tom, že potvrdzujúci list nie je dokladom preukazujúcim vznik zmluvy, súd prvej inštancie to však v odôvodnení svojho rozhodnutia ani neuvádza. Potvrdzujúci list je dokladom preukazujúcim nadobudnutie účinnosti zmluvy, k čomu ale v danom prípade nedošlo, resp. uvedenú skutočnosť žalobca v konaní nepreukázal.

14. Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov, keďže odvolanie žalobcu v danom prípade nemalo opodstatnenie a neboli zistené ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti, tento rozsudok okresného súdu ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

15. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj výrok o trovách konania od rozhodnutia vo veci závislý, ktorý plne zodpovedá procesnému úspechu strán v konaní a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

16. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 s poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP a čl. 17 základných princípov CSP. Žalovanému ako procesne úspešnej strane v odvolacom konaní vznikol v súlade s § 256 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania; odvolací súd však z obsahu spisu nezistil, že by žalovanému nejaké trovy v súvislosti s týmto konaním vznikli, resp. si žiadne neuplatnil, a preto mu nárok náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (obdobne vid' uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.02.2018, sp. zn. 7Cdo/14/2018).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)